

Legământul cel nou

Sabat după-amiază

Text de memorat: „«Iată, vin zile», zice Domnul, «când voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un _____.»” (Ieremia 31:31)

Cu ani în urmă, într-o caricatură dintr-o revistă era reprezentat un om de afaceri stând în fața unui grup de alți oameni de afaceri. El ținea în mână o cutie de detergent pe care le-o prezenta celorlalți. Arăta mândru spre cuvântul „nou” care era afișat cu litere mari și roșii pe cutie, implicația fiind, bineînțeles, că produsul era nou. Comentariul omului de afaceri era: „Elementul nou este cuvântul «nou» de pe cutie.” Cu alte cuvinte, tot ceea ce se schimbase, tot ceea ce era nou era, pur și simplu, cuvântul «nou» de pe cutie. Restul era exact același.

Într-un anumit sens, s-ar putea spune că noul legământ se aseamănă cu cele spuse mai sus. Baza legământului, speranța pe care ne-o aduce sau condițiile lui fundamentale sunt aceleași ca în vechiul legământ. El a fost mereu un legământ al harului și al îndurării lui Dumnezeu, un legământ întemeiat pe dragostea care trece dincolo de slăbiciunile și de înfrângerile umane.

Studiul pe scurt: *Ce asemănări există între vechiul legământ și noul legământ? Ce rol are legea în cadrul legământului? Cu cine au fost făcute legămintele? Ce vrea să spună cartea Evrei prin expresia „un legământ mai bun” (Evrei 8:6)? Ce relație există între legământ și sanctuarul ceresc?*

1. Citește Ieremia 31:31-34 și răspunde la următoarele întrebări:

- a. Cine a inițiat legământul? _____
- b. Despre a cui lege se vorbește aici? Ce fel de lege este aceasta? _____
- c. Ce versete subliniază latura relațională pe care Dumnezeu o dorește cu poporul Său? _____
- d. Ce acțiune a lui Dumnezeu în favoarea poporului Său alcătuiește baza acelei relații de legământ? _____

Este clar: *Noul legământ* nu diferă prea mult de *vechiul legământ* încheiat cu poporul Israel la muntele Sinai. De fapt, problema cu legământul de la Sinai nu a fost aceea că era prea vechi sau depășit, ci că fusese călcat (vezi Ieremia 31:32).

Răspunsurile la întrebările de mai sus, care se găsesc în cele patru versete, arată că multe aspecte ale „vechiului legământ” se regăsesc în cel nou. Într-un anumit sens, „legământul cel nou” este un „legământ înnoit”, adică este legământul cel vechi înnoit.

2. Concentrează-te pe ultima parte a pasajului din Ieremia 31:34, în care Domnul spune că va ierta nelegiuirea și păcatul poporului Său. Deși spune că va scrie Legea Lui în inima noastră și că o va așeza înăuntrul nostru, El subliniază că ne va ierta păcatul și neleguirile, care reprezintă o încălcare a Legii scrise în inimă. Vezi vreo contradicție între ideile acestea? Conform pasajului din Romani 2:15, ce înseamnă să avem Legea scrisă în inima noastră? (Vezi și Matei 5:17-28.)

Cum poți folosi versetele de azi ca să răspunzi la afirmația conform căreia Cele Zece Porunci (Sabatul, în mod special) au fost cumva anulate în noul legământ? Există ceva în versetele acestea care să dovedească acest lucru? Dacă nu, cum poate cineva să le folosească pentru a demonstra perpetuitatea Legii?

Când Regatul de Sud, al lui Iuda, era pe punctul de a lua sfârșit și poporul urma să fie dus în robia babiloniană, Dumnezeu a vestit „noul legământ” prin profetul Ieremia. Este prima dată când noțiunea aceasta apare în Biblie. Totuși, ideea unui alt legământ este menționată și când Regatul de Nord, al celor zece seminții ale lui Israel, era pe punctul de a fi distrus (cu aproximativ 150 de ani înainte de Ieremia), de data aceasta de către Osea (Osea 2:18-20).

3. Observă analogia între ceea ce îi spune Domnul poporului Său în Osea 2:18-20 și ceea ce spune în Ieremia 31:31-34. Ce imagini comune sunt folosite? Ce spune aceasta despre semnificația și despre natura legământului?

De-a lungul timpului, când planurile lui Dumnezeu pentru poporul legământului Său au fost împiedicate de răzvrătirea și de necredința poporului, El a trimis profeți ca să proclame că legământul cu credincioșii Lui nu se încheiase. Indiferent cât de necredincioși au fost oamenii și în ciuda apostaziei, răzvrătirii și neascultării din mijlocul lor, Domnul încă își face cunoscută dorința de a intra într-o relație de legământ cu toți aceia care sunt dispuși să se pocăiască, să asculte și să ceară împlinirea făgăduințelor Lui.

4. Deși textele de mai jos nu vorbesc în mod specific despre un nou legământ, ce elemente găsim în ele care reflectă principiile din spatele noului legământ?

Ezechiel 11:19 _____

Ezechiel 18:31 _____

Ezechiel 36:26 _____

Domnul spune: „Le voi da o inimă nouă ca să înțeleagă că Eu sunt Domnul” (Ieremia 24:7); „Voi lua din trupul lor inima de piatră și le voi da o inimă de carne” (Ezechiel 11:19) și „vă voi da o inimă nouă și [...] un duh nou” (Ezechiel 36:26). El mai spune: „Voi pune Duhul Meu în voi” (Ezechiel 36:27). Lucrarea aceasta a Domnului este temelia noului legământ.

Ce i-ai răspunde unui om care îți spune: „Vreau o inimă nouă; vreau ca Legea să fie scrisă în inima mea; vreau o inimă care să-L cunoască pe Domnul, dar nu știu cum să fac”?

„Și pe străinii care se vor alipi de Domnul ca să-L slujească și să iubească Numele Domnului, pentru ca să fie slujitorii Lui, și pe toți cei ce vor păzi Sabatul, ca să nu-l pângărească, și vor stăruia în legământul Meu îi voi aduce la muntele Meu cel sfânt și-i voi umple de veselie în Casa Mea de rugăciune. Arderile-de-tot și jertfele lor vor fi primite pe altarul Meu, căci Casa Mea de rugăciune se va numi o casă de rugăciune pentru toate popoarele” (Isaia 56:6,7).

Ieremia spune că noul legământ va fi făcut cu „casa lui Israel” (Ieremia 31:33). Atunci, înseamnă că doar sămânța lui Avraam, în sens literal, adică evreii de sânge și prin naștere, va avea parte de făgăduințele legământului?

Nu! De fapt, acest lucru nu a fost adevărat nici măcar în timpurile Vechiului Testament. Că poporului evreu, ca națiune, i s-au încredințat făgăduințele legământului este corect, desigur. Și totuși, acest lucru nu s-a făcut excluzându-i pe ceilalți. Dimpotrivă, toți – evrei și neamuri – au fost invitați să fie părtași făgăduințelor, dar ei trebuiau să consimtă să intre în acel legământ. Cu siguranță, astăzi nu este cu nimic diferit.

5. Ce condiții se găsesc în versetele de mai jos pentru cei care vor să-L slujească pe Domnul? Chiar există vreo diferență între ceea ce Dumnezeu le-a cerut copiilor lui Israel și ceea ce ne cere nouă astăzi? Explică-ți răspunsul.

Isaia 56:6,7 _____

Deși noul legământ este numit „mai bun” (vezi studiul de miercuri), în realitate nu există nicio diferență în ce privește elementele de bază care compun ambele legăminte, cel vechi și cel nou. Este același Dumnezeu care oferă salvare în același mod: prin har (Exodul 34:6; Romani 3:24); este același Dumnezeu care caută un popor (Ieremia 31:34; Evrei 8:12); și este același Dumnezeu care dorește să scrie Legea Sa în inima acelora care Îl vor urma într-o relație de credință (Ieremia 31:33; Evrei 8:10), evrei sau neamuri.

În Noul Testament, răspunzând la alegerea harului, unii evrei L-au primit pe Isus Hristos și Evanghelia Sa. Pentru un timp, ei au fost inima bisericii, „rămășița aleasă prin har” (Romani 11:5), spre deosebire de cei care „au fost împietriți” (Romani 11:7). În același timp, străini dintre neamuri, care înainte nu au crezut, au acceptat Evanghelia și au fost altoiți în trupul adevăratului popor al lui Dumnezeu (Romani 11:13-24). Astfel, neamurile, care erau „în vremea aceea fără Hristos, fără drept de cetățenie în Israel, străini de legămintele făgăduinței” (Efeseni 2:12), au fost aduse aproape în sângele lui Hristos. Isus Hristos este Mijlocitorul „noului legământ” (Evrei 9:15) pentru toți credincioșii, indiferent de naționalitate sau rasă.

În secțiunea de ieri am văzut că, în ce privește elementele de bază, legământul nou și cel vechi erau la fel. Ideea centrală este mântuirea prin credința într-un Dumnezeu care ne va ierta păcatele nu pentru că merităm, ci datorită harului Său. Ca urmare a iertării, noi intrăm într-o relație cu El în care ne predăm Lui prin credință și prin ascultare.

Cu toate acestea, cartea Evrei numește noul legământ „un legământ mai bun”. Cum înțelegem acest lucru? Cum este un legământ mai bun decât altul?

6. Care a fost cauza „eșecului” vechiului legământ?

Evrei 8:7,8 _____

Problema cu vechiul legământ nu a constat în legământul în sine, ci în eșecul poporului de a-l primi prin credință (Evrei 4:2). Superioritatea noului legământ față de cel vechi se găsește în faptul că, în loc să fie descoperit doar prin jertfele de animale, așa cum era în vechiul legământ, Isus apare acum în realitatea morții și a slujirii Sale ca Mare-Preot. Cu alte cuvinte, mântuirea oferită în vechiul legământ este aceeași cu cea oferită în noul legământ. Totuși, în noul legământ s-a dat o descoperire mai mare și mai completă despre Dumnezeul legământului și despre dragostea pe care El o are față de omenirea căzută. Legământul este mai bun prin faptul că tot ce fusese prezentat prin simboluri și tipuri în Vechiul Testament și-a găsit împlinirea în Isus, ale cărui viață fără păcat, moarte și slujire ca Mare-Preot au fost simbolizate prin slujbele din sanctuarul pământesc (Evrei 9:8-14).

Însă acum, în loc de simboluri, tipuri și exemple, îl avem pe Însuși Isus, nu doar ca Miel înjunghiat care și-a vărsat sângele pentru păcatele noastre (Evrei 9:12), ci și ca Mare-Preot care slujește în cer, în favoarea noastră (Evrei 7:25). Deși mântuirea pe care o oferă Isus este aceeași, revelația deplină a noului legământ despre El Însuși și despre mântuirea găsită în El îl face superior celui vechi.

7. Ce cuvânt folosește autorul cărții Evrei în versetele de mai jos pentru a descrie serviciile de la sanctuar din cadrul vechiului legământ? Cum ne ajută folosirea aceluși cuvânt să înțelegem caracterul superior al noului legământ?

Evrei 8:5; 10:1 _____

De ce cunoașterea vieții, a morții și a slujirii preoțești a lui Isus pentru noi ne oferă o înțelegere despre Dumnezeu mai clară decât cea dobândită prin ritualul de jertfe din sanctuarul pământesc?

Cartea Evrei pune un mare accent pe rolul lui Isus ca Marele nostru Preot în sanctuarul ceresc. De fapt, cea mai limpede prezentare a noului legământ din Noul Testament apare în cartea Evrei. Aceasta nu este o simplă coincidență. Slujirea Domnului Isus din cer este legată în mod complex de făgăduințele noului legământ.

Serviciul de la sanctuarul din Vechiul Testament a fost mijlocul prin care au fost prezentate adevărurile vechiului legământ. Serviciul se concentra în jurul jertfei și al mijlocirii. Animalele erau înjunghiate, iar preoții făceau mijlocire cu sângele jertfelor. Bineînțeles, acestea au fost simboluri ale mântuirii care se găsește doar în Hristos. În și prin simbolurile acestea nu se găsea nicio salvare.

8. De ce moartea animalelor jertfite nu oferea mântuire? De ce moartea unui animal nu este suficientă pentru a aduce salvare?

Evrei 10:4

Jertfele animale și lucrarea de mijlocire a preoților și-au găsit împlinirea în Isus. El a devenit Jertfa supremă. Sângele lui Hristos a ratificat noul legământ, făcând ca legământul de la Sinai și jertfele acestuia să fie „vechi” sau nule. Adevărata jertfă fusese adusă, o singură dată pentru toți (Evrei 9:26). Odată ce Hristos a murit, nu mai era nevoie să fie jertfit niciun animal. Serviciile de la sanctuarul pământesc își împliniseră rolul.

9. În Matei 27:51 se spune că perdeaua templului s-a rupt în două, de sus până jos, când Isus a murit. Cum ne ajută acest eveniment să înțelegem de ce sanctuarul pământesc fusese înlocuit?

Bineînțeles, legată de jertfirea animalelor era și slujirea preoțească, adică a leviților care aduceau jertfele în sanctuarul pământesc și mijloceau pentru popor. Odată ce sistemul jertfelor a luat sfârșit, nu a mai fost nevoie nici de slujirea lor. Totul se împlinise în Isus, care acum slujește cu sângele Său în sanctuarul ceresc (vezi Evrei 8:1-5). În cartea Evrei este evidențiat rolul lui Isus de Mare-Preot în ceruri (Evrei 9:12), unde mijlocește pentru noi. Aceasta este temelia nădejzii noastre și a făgăduinței pe care o avem în noul legământ.

Cum te simți la gândul că Isus slujește chiar acum cu propriul sânge în ceruri, pentru tine? Îți oferă acest lucru încredere cu privire la mântuire?

„Aspectul cel mai semnificativ al acestui legământ de pace este bogăția copleșitoare a milei care iartă, exprimată față de păcătos dacă acesta se pocăiește și se întoarce de la păcatele lui. Duhul Sfânt descrie Evanghelia ca fiind mântuirea oferită prin îndurarea duioasă a Dumnezeuului nostru. Domnul le spune celor care se pocăiesc: «Pentru că le voi ierta nelegiuirile și nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele și fărădelegile lor» (Evrei 8:12). Se întoarce Dumnezeu de la dreptate pentru a arăta milă față de păcătos? Nu. Dumnezeu nu poate să-și dezonoreze Legea îngăduind ca ea să fie călcată fără suportarea consecințelor. În noul legământ, ascultarea desăvârșită este condiția vieții. Dacă se pocăiește și își mărturisește păcatele, păcătosul va găsi iertare. Prin jertfa lui Isus în dreptul lui, iertarea îi este asigurată. Hristos a împlinit cerințele Legii pentru fiecare păcătos care se pocăiește și care crede.” – Ellen G. White, *God's Amazing Grace*, p. 138.

Rezumat: Noul legământ este o descoperire mai mare, mai completă și mai bună a planului de răscumpărare. Noi ne facem părtași acestui legământ prin credință – o credință care se va manifesta prin ascultare față de legea scrisă în inima noastră.

Studiu la rând:

Matei 24 – Marcu 2

Evanghelizare, subcapitolul „În căutarea celor pierduți”

1. Completează textul: „Ori de câte ori ați făcut ”

2. În ce mod L-a urmat Petru pe Domnul până în curtea marelui-preot?

3. Ce destinație i s-a dat țarinei olarului și ce nume a primit după aceea?

4. Cum se numea și cu ce se ocupa fiul lui Alfeu?

5. Unde nu trebuie să-și petreacă timpul lucrătorii?

Text-cheie: Ieremia 31:31**I. Privire generală**

Premisa legământului nu s-a schimbat de-a lungul timpului. Cu toate acestea, ori de câte ori a fost făcut legământul, omenirea, cu natura ei căzută și păcătoasă, nu a respectat înțelegerea. Dar Dumnezeu nu a renunțat la noi. El încă ne oferă mântuirea, dacă alegem să o acceptăm.

II. Comentariu

Într-adevăr, nu era nimic greșit în legătură cu legământul cel vechi. Acesta nu a funcționat pentru că Israelul din vechime a eșuat în repetate rânduri să-i respecte condițiile. Din nefericire, o formă rigidă de închinare numită ritualism a împietrit inima copiilor lui Israel. Problema a fost întotdeauna la om, nu la Dumnezeu. Așa a fost dintotdeauna.

„Iată, vin zile...”

Pe baza acestui context, Ieremia, profetul plângerilor, a fost călăuzit de Duhul Sfânt să pună bazele pentru prevederile și pentru funcționalitatea noului legământ. Legea divină urma să fie gravată în catedrala inimii. Preotul noului legământ avea să-și intre în funcție și să opereze în locul preoției levitice. Serviciile de la sanctuarul pământesc aveau să fie înglobate în lucrarea mesianică și răscumpărătoare a unui legământ mai bun.

Lucrarea din inimă

Sub egida noului legământ, Hristos, Stâncă veacurilor, a dorit cu ardoare să îndepărteze inima de piatră a lui Israel, și anume cea a serviciului religios doar de formă: „Le voi da o altă inimă și voi pune un duh nou în voi. Voi lua din trupul lor inima de piatră și le voi da o inimă de carne, ca să urmeze poruncile Mele, să păzească și să împlinească legile Mele, și ei vor fi poporul Meu, iar Eu voi fi Dumnezeul lor” (Ezechiel 11:19,20).

Mesia trasase un contrast vizibil între religia cu buzele și religia cu inima. Să fi fost acesta motivul pentru care Isus i-a mustrat și i-a acuzat pe conducătorii religioși din vremea Sa de un formalism adânc înrădăcinat? „Fățarnicilor, bine a prorocit Isaia despre voi, când a zis: «Norodul acesta se apropie de Mine cu gura și Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine. Degeaba Mă cinstesc ei învățând ca învățături niște porunci omenești»” (Matei 15:7-10).

Legământul cel vechi și legământul cel nou

Legământul de la Sinai nu a fost unul al faptelor. În Exodul 5:22,23, întrebarea lui Moise a fost pusă sub forma unei anchete cosmice care căuta să descopere puterea, calitățile și caracterul lui Iehova. Răspunsul lui Dumnezeu dezvăluie însemnătatea numelui Său, mai degrabă decât titlul sau denumirea Lui (Exodul 6:1-8). Numele „Domnul” (sau „Iehova”) arată spre o *relație*. A cunoaște semnificația numelui Domnului înseamnă a cunoaște ce poate El să facă pentru Israel. Ei au zis de numele *Iehova*, dar au manifestat credință doar când s-au încrezut în ce putea să facă El pentru ei ca Dumnezeu al lor.

În Exodul, legământul s-a bazat pe două posibile forțe motrice. Prima: ca poporul Israel să împlinească prin puterea lui ce spusese Dumnezeu. A doua: ca poporul Israel să împlinească obligațiile legământului prin credință și prin harul întăritor oferit de divinusul **EU SUNT**.

Dispensaționalismul delimitează timpul legământului de har. El împarte istoria biblică în *șapte perioade*, susținând că Dumnezeu lucrează diferit în fiecare din ele. O *dispensațiune* este o perioadă de timp în care se susține că omnia este pusă la încercare cu privire la anumite revelații specifice ale voinței lui Dumnezeu. Se susține, de asemenea, că fiecare dispensațiune se termină cu o judecată divină. Astfel, există o dispensațiune a legii și o dispensațiune a harului. Iar cei care țin cu dârzenie la acest punct de vedere încearcă în van să dividă armonia biblică dintre Lege și Evanghelie.

Un legământ mai bun

„Noul legământ funcționează mai bine decât vechiul legământ, pentru copiii lui Dumnezeu. [...] În contrast cu vechiul legământ al lui Israel, [...] Domnul Hristos împlinește trei dintre făgăduințele fundamentale ale lui Dumnezeu: (1) El pune Legea morală a lui Dumnezeu în inima poporului Său ...; (2) El *personalizează* cunoștința mântuitoare a lui Dumnezeu în așa fel încât fiecare israelit, fără nicio excepție, să aibă o relație personală, imediată, cu Dumnezeu (Evrei 8:11); și (3) El *iertă* păcatele poporului lui Dumnezeu «și nu-și va mai aduce aminte de păcatele și fărâdelegile lor» (Evrei 8:12). [...]

Potrivit pasajului din Evrei 8–12, biserica lui Isus reprezintă adevărata împlinire a noului legământ anunțat de Ieremia. Departe de a fi o abrogare a noului legământ al lui Israel, biserica este mai degrabă un tip și o garanție a desăvârșirii finale a noului legământ, când adevărații israeliți din toate timpurile vor veni la ospățul de la nunta Mielului, în Noul Ierusalim (Matei 8:11,12; 25:34; Apocalipsa 19:9; 21:1-5).” – Hans K. LaRondelle, *Israel in Prophecy: Principles of Prophetic Interpretation*, Andrews University Press, 1983, pp. 114–121.

Preoții noului legământ

După cum Aaron s-a dedicat preoției, și Hristos S-a prezentat înaintea Tatălui. După cum Moise l-a uns pe Aaron, și Dumnezeu L-a uns pe Hristos (Leviticul 8:30; Psalmii 45:7).

„Având încă asupra Sa natura umană, El S-a înălțat la cer biruitor. A luat sângele Său ispășitor și l-a dus în Sfânta Sfințelor, a stropit cu el capacul ispășirii și propriile veșminte și a binecuvântat poporul.” – Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, 25 iulie 1901.

Când Isus S-a înălțat la cer, Tatăl l-a dat titlul de Mare-Preot, Pavel afirmând că El a fost „numit de Dumnezeu Mare-Preot” (*Evrei 5:10; în Evrei 5:4 este un termen care indică „o chemare” la slujire*) la fel cum președintele unei universități îl numește pe absolvent „doctor” cu ocazia absolvirii studiilor corespunzătoare!

„Urechea Sa însemnată cu sânge ascultă vocea Tatălui Său și răspunde la strigătul sărmanelor Sale oi înviorate de Duhul. Mâna Sa însângerată din cauza cuielor lucrează pentru împărăția Tatălui Său condusă de Duhul. Picioarele Lui zdrobite lasă urme de un roșu-aprins pentru ca noi să ne putem urma drumul spre slavă luminați de Duhul.” – Leslie Hardinge, *With Jesus in His Sanctuary: A Walk Through the Tabernacle Along His Way*, p. 343.

III. Aplicație

De meditat: Oricât de mult a alunecat în legalism Israelul din vechime, în special în vremea lui Isus, religia dată de Iehova nu a fost niciodată legalistă. De la Eden încoace, ea a fost mereu prezentată ca fiind harul – harul lui Dumnezeu oferit acelor care îl acceptă și care acceptă și condițiile.

1. Din cauza tendinței umane, poporul Israel rupea în mod constant relația lui cu Dumnezeu. Așadar, cum remodelează crucea vechiul legământ, astfel încât să devină un legământ „mai bun”? Care erau avantajele noului legământ față de vechiul legământ? Explică în ce fel ar putea exista pericolul de a considera harul ca pe ceva meritat, de la sine înțeles, în noul legământ.
2. Ținând cont de tendința oamenilor de a nu-și respecta în mod repetat partea lor dintr-o înțelegere, de ce crezi că istoria îl prezintă pe Dumnezeu apropiindu-Se din nou și din nou de omenire, în încercarea de a intra într-o relație de legământ cu noi? Ce ne spune această perseverență despre dragostea Lui pentru noi?
3. De ce ar trebui ca noi, astăzi, având cunoștința lui Isus și a jertfei Sale, să fim mai credincioși față de Dumnezeu decât au fost oamenii din ve-

chime? Cu alte cuvinte, deoarece avem descoperirea minunată a caracterului lui Dumnezeu așa cum a fost manifestată în Isus – o descoperire pe care ei nu au avut-o, cel puțin nu la fel de clară cum o avem noi –, ar trebui să fim chiar mai credincioși decât au fost ei. Discută această idee în cadrul grupei.

4. De ce le-a fost atât de greu oamenilor să accepte noul legământ când Isus l-a prezentat, la început? Le este mai ușor sau mai greu oamenilor să-l accepte astăzi? Explică.